

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังนี้

๑. สถานการณ์ข้าวโลกข้าวไทย ปี ๒๕๕๙/๖๐

๑.๑ รับทราบสถานการณ์ข้าวโลก ปี ๒๕๕๙/๖๐ ที่ผลผลิตข้าวโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๕๙ ที่เพิ่มขึ้นจากปรากฏการณ์ลานีญา การค้าข้าวโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากคาดการณ์ว่าประเทศผู้นำเข้าหลักจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ส่วนสต็อกข้าวโลก ปลายปี ๒๕๖๐ คาดการณ์จะอยู่ที่ประมาณ ๑๒๐.๒๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปลายปี ๒๕๕๙ การส่งออกตั้งแต่เดือนมกราคม - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ อินเดียส่งออกข้าวได้สูงสุดเป็นอันดับ ๑ ของโลกประมาณ ๑๐.๒๔ ล้านตัน รองลงมาเป็นไทย ๙.๖๓ ล้านตัน เวียดนาม ๔.๘๗ ล้านตัน และปากีสถาน ๓.๕๔ ล้านตัน สำหรับสถานการณ์ข้าวไทย ผลผลิตข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๙/๖๐ คาดการณ์ว่าจะมีผลผลิตทั้งหมด ๓๐.๐๔ ล้านตัน แยกเป็น รอบที่ ๑ ปริมาณ ๒๕.๖๘ ล้านตัน และรอบที่ ๒ ปริมาณ ๔.๓๖ ล้านตัน ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๕๙/๖๐ รอบที่ ๑ ณ ธันวาคม ๒๕๕๙ ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ทั้งประเทศมีเกษตรกรขึ้นทะเบียนแล้ว ๓,๙๘๑,๒๔๖ ราย พื้นที่ ๕๖,๔๒๑,๑๘๓ ไร่

๑.๒ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์สรุปข้อมูลข้าวคุณภาพสูง ข้าวพรีเมียม และข้าวที่นำไปสู่นวัตกรรม เช่น เครื่องสำอางค์ รายงานให้คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวทราบในการประชุมครั้งต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. รายงานผลการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

๒.๑ รับทราบผลการดำเนินการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ รวม ๑๙ มาตรการ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ๔ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ปี ๒๕๕๙/๖๐ (๒) โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ (๓) โครงการปลูกพืชปุ๋ยสด และ (๔) โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙

ทั้งนี้ โครงการที่ไม่ได้ดำเนินการ ได้แก่ มาตรการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เนื่องจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีการดำเนินโครงการพักชำระต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้เกษตรกร และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๔ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบนาแปลงใหญ่ (๒) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกและการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยว (๓) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร (๔) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก (๕) โครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก (๖) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือก (๗-๑๐) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อปศุสัตว์ (กระบือ โคเนื้อ แพะ และนาหญ้า) (๑๑) โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๐ (๑๒) โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (๑๓) โครงการพักชำระต้นเงินและลดดอกเบี้ยให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว และ (๑๔) โครงการอบรมความรู้เชิงปฏิบัติเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิต

๒.๒ โครงการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี มอบหมายกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งรัดการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรหรือข้าวประจำท้องถิ่น โดยทำการสำรวจแปลงเมล็ดพันธุ์ข้าวทุกชนิด ทุกพื้นที่ที่เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และขึ้นบัญชีควบคุม พร้อมทั้งส่งเสริมเพื่อให้เกษตรกรผลิตและจำหน่ายเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งจะได้ราคาสูงกว่าราคาขายข้าวในตลาดทั่วไป

๒.๓ โครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบนาแปลงใหญ่

(๑) รับทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ยกเลิกโครงการสนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบนาแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙/๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ และอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินงานโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป้าหมาย ๒,๐๐๐ แปลง แทน

(๒) รับทราบการแก้ไขปัญหาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการเข้าร่วมโครงการฯ ของกลุ่มเกษตรกรทำนาแปลงใหญ่ ซึ่งไม่สามารถเขียนแผนธุรกิจตามที่โครงการกำหนดได้ ทำให้ ธ.ก.ส. ไม่สามารถปล่อยเงินกู้ได้ โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปช่วยเหลือในเรื่องการเขียนแผนธุรกิจ ซึ่งคาดว่าจะทำให้กระบวนการดำเนินงานของกู้ยืมตามโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาการเกษตรแบบแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น และ ธ.ก.ส. สามารถปล่อยเงินกู้ได้มากขึ้น

๓. ผลการดำเนินการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรม

๓.๑ รับทราบ (๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่รับทราบการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรมในรูปแบบมูลนิธิ และให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ส่วนเรื่องงบประมาณให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ (๒) การดำเนินการของกระทรวงพาณิชย์ในการจดทะเบียนมูลนิธิเพื่อจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรมตามขั้นตอน และ (๓) ผลการหารือกับสำนักงบประมาณที่แจ้งว่าเนื่องจากสถาบันฯ จัดตั้งในรูปแบบมูลนิธิ จะจัดสรรงบประมาณให้กับสถาบันฯ โดยตรงไม่ได้ แต่จะสนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันฯ ได้ โดยผ่านมูลนิธิซึ่งเป็นนิติบุคคล ในหมวดเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ แต่ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณรายการค่าตอบแทนบุคลากรและครุภัณฑ์ได้ ส่วนการของบกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ไม่สามารถทำได้ เพราะถือเป็นเอกชนไม่ใช่หน่วยงานรัฐ ไม่เข้าเงื่อนไขเรื่องเร่งด่วนเพื่อของบกลาง ทั้งนี้ หากกระทรวงพาณิชย์ไม่ใช้รูปแบบดังกล่าว ให้ดำเนินการโดยใช้งบประมาณของกระทรวงพาณิชย์ไปก่อน

๓.๒ รับทราบแนวทางแก้ไขปัญหาของกระทรวงพาณิชย์ เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์มีเรื่องสำคัญๆ ที่ต้องดำเนินการ คือ การศึกษาแนวโน้มตลาดสินค้าเกษตรนวัตกรรม การสนับสนุนผู้ประกอบการนำนวัตกรรมไปต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมตลาด และการประชาสัมพันธ์สินค้า โดยมอบหมายให้กรมการค้าต่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการโดยใช้งบประมาณปกติไปก่อน กรณีมีความจำเป็นจะขอใช้งบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมต่อไป

๓.๓ เห็นชอบการดำเนินการจัดตั้งสถาบันส่งเสริมสินค้าเกษตรนวัตกรรมตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ตามข้อ ๓.๒ ในระยะแรก กรณีมีความชัดเจนและมีผลงานปรากฏเป็นรูปธรรม ให้ปรับเปลี่ยนสถาบันฯ เป็นมูลนิธิ หรือองค์กรในรูปแบบอื่นต่อไป

๔. ผลการดำเนินงานตามมติ นบข. ขององค์การคลังสินค้า และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๔.๑ รับทราบสถานะล่าสุดผลการตรวจสอบข้อมูลข้าวนอกคลังกลางและข้าวที่ไม่มีผลการตรวจสอบคุณภาพ ปริมาณ ๐.๙๔ ล้านตัน การดำเนินคดีตามกฎหมายและปัญหาคุณภาพข้าวในการรับมอบ

ข้าวในสต็อกของรัฐจากการระบายข้าวของรัฐบาลปัจจุบันขององค์การคลังสินค้า (อคส.) และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.)

๔.๒ มอบหมาย อคส.รับข้อสั่งเกตที่ประชุมไปตรวจสอบ กรณีบริษัท สิงห์โตทองไรซ์คอร์ปอเรชั่น จำกัด รับผิดชอบปรับปรุงคุณภาพข้าวสารซึ่งอัยการสั่งไม่ฟ้อง และรายงานให้ที่ประชุม นบข.ทราบ ดังนี้

(๑) กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องบริษัท สิงห์โตทองไรซ์คอร์ปอเรชั่น จำกัด ในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพข้าว เนื่องจากบริษัท สิงห์โตทองไรซ์ฯ ได้คืนข้าว โดยบริษัทฯ มีโกดังข้าว ๒ หลัง แต่เอกสารอคส. แจ้งว่าโกดัง หลัง A๑ ไม่มีสัญญาเช่า ดังนั้นเมื่อมีการคืนข้าวจากโกดังของบริษัทหลัง A๑ ไปสู่โกดังของบริษัทหลังที่ ๒ แม้ชื่อนิติบุคคลต่างกัน แต่มีผู้จัดการคนเดียวกัน อคส.มีสัญญาเช่าโกดังหรือไม่ ประกอบกับข้าวที่คืนแจ้งว่าเป็นข้าวเหนียว แต่จากการตรวจสอบของกระทรวงพาณิชย์ปรากฏว่าข้าวที่กองข้างนอกเป็นข้าวเหนียว แต่ข้าวที่อยู่ข้างในกองเป็นข้าวขาว อคส. ได้มีการดำเนินการตามกฎหมายโดยแจ้งความดำเนินคดีหรือไม่ รวมทั้งให้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินคดี และกรณีที่เกิดไฟไหม้โกดังของบริษัท สิงห์โตทองไรซ์ฯ ด้วย

(๒) กรณีข้าวสารบรรจุถุงที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้ยื่นฟ้องในประเด็นการทุจริต และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือถึง อคส. ตั้งมูลเหตุว่าไม่มีการปรับปรุงข้าวสารบรรจุถุงจริง ซึ่งบริษัทฯ ต้องรับผิดชอบในการคืนเงิน และให้ อคส. รายงานผลความคืบหน้าให้ฝ่ายเลขานุการ นบข. เพื่อรายงาน นบข. ทราบต่อไป

๔.๓ สำหรับข้อมูลของ อ.ต.ก. มอบหมายฝ่ายเลขานุการ นบข. และคณะกรรมการ นบข. พิจารณาเอกสารสถานะผลการตรวจสอบข้อมูลข้าวนอกคลังกลางและข้าวที่ไม่มีผลการตรวจสอบคุณภาพ การดำเนินคดีตามกฎหมายและปัญหาคุณภาพข้าวในการรับมอบข้าวในสต็อกของรัฐจากการระบายข้าวของรัฐบาลปัจจุบัน หากกรรมการท่านใดมีประเด็นสอบถามขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการ นบข. เพื่อให้ อ.ต.ก. ชี้แจงและนำเสนอ นบข. ทราบต่อไป

๕. แต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

รับทราบตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณามาตรการด้านการผลิตและการตลาดสินค้าข้าว ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานวางแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรเพื่อทำหน้าที่วางแผนการผลิตและการตลาดข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานคณะทำงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน โดยมีนางสาวสุทัศน์ีย์ ราชเรืองระบิน รองอธิบดีกรมการค้าภายใน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ ทำหน้าที่วางแผนการผลิตและการตลาดข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ ทั้งนาปี นาปรังให้ครบวงจร สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการพิจารณามาตรการด้านการผลิตและการตลาดสินค้าข้าวทราบต่อไป

๖. ข้าวสารบรรจุถุงเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

๖.๑ รับทราบการจัดหาข้าวหอมมะลิพร้อมรับประธานเพื่อบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติภาคใต้ จำนวน ๑๒,๐๐๐ กiloกรัม ของสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยและผู้ประกอบการค้าข้าว

๖.๒ มอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ (๑) ประธานสมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย ในการจัดทำข้าวสารเจ้า ๕% บรรจุถุงโดยใช้ข้าวฤดูการผลิตใหม่ที่มีคุณภาพดีได้มาตรฐานกระทรวงพาณิชย์ บรรจุถุงละ ๕ กิโลกรัม จำนวน ๑,๕๐๐ ตัน เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ (๒) จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ประกอบด้วย มูลค่าข้าวที่ใช้บรรจุถุง ค่าใช้จ่ายในการบรรจุและตรวจสอบคุณภาพข้าวสารบรรจุถุง ค่าขนส่งในการกระจายส่งมอบข้าวสารบรรจุถุงตามระยะทาง ค่าบริหารจัดการ ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล และค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยชำระเป็นข้าวสารในคลังสินค้ากลางตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาล และนำเสนอต่อประธาน นบข. ก่อนดำเนินการต่อไป

๖.๓ มอบหมายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้บริหารจัดการและจัดสรรข้าวสารบรรจุงูงที่ส่งมอบเพื่อให้ถึงมือประชาชนที่ประสบภัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๗. การแก้ไขปัญหาเกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินที่ถูกต้องตามกฎหมายด้วยระบบเกษตรประชารัฐ

๗.๑ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แก้ไขปัญหาเกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีที่ดินในการทำเกษตรกรรม มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ด้วยระบบเกษตรประชารัฐ โดยประสานภาคเอกชนที่มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ โดย (๑) จัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรตามนโยบายที่ดิน (๒) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร เช่น กาแฟ หรือ กล้วยง หรือพิจารณาในพื้นที่ที่เหมาะสมตาม agri map โดยให้พิจารณาอัตราที่เหมาะสมในการแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างเอกชนกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ รูปแบบหรือวิธีการจ่ายค่าจ้างแรงงานให้เกษตรกรในช่วงระหว่างรอเก็บเกี่ยวผลผลิต การจัดรูปแบบการลงทุนเพื่อพิจารณาและจัดพื้นที่รองรับการทำเกษตรกรรม

๗.๒ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรรวมทั้งจัดตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แพร่หลายทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ฝ่ายเลขานุการ นบข.
กรมการค้าภายใน
มกราคม ๒๕๖๐